

Društvo socialnih delavk in delavcev Slovenije

Socialno delo ob tragičnih nesrečah

Nedavni tragični dogodek v Novi gorici, ko je življenje v vodah Soče izgubil otrok, odmeva v medijih in strokovnih krogih. Starša otroka sta ob izgubi doživljala, da se je njuna bolečina ob sodelovanju z institucijami, tudi s centrom za socialno delo, samo še dodajala. O tem, kaj sta doživljala, sta objavila javno pismo.

Zato smo tudi pri Društvu socialnih delavk in delavcev Slovenije osvetljevali sodelovanje naših kolegov s centra za socialno delo, ki so delovali skupaj s policijo, na podlagi informacij, ki smo jih pridobili iz medijev. Raziskujemo, ali je sodelovanje policije in centrov za socialno delo v primerih tragičnih nesreč usklajeno ali je potrebno kaj dopolniti.

Za strokovne delavke centra za socialno delo, navadno so to naše kolegice socialne delavke, ki so v primerih tragičnih nesreč interventno prisotne na kraju dogodka, so te situacije izjemno obremenilne. Tu ne gre namreč za samo izvajanje postopkov, kjer je lažje postaviti meje, saj so slednje zavarovane s pristojnostmi, ne gre samo za sodelovanje med službami, kjer se pokaže, kaj je potrebno spremeniti, v socialnem delu je ob strokovnem ravnanju potrebna velika mera odprtosti, srčnosti socialne delavke, da je blizu ljudem, ki so doživeli izgubo. Zato je socialno delo tako zahtevno! Zato ga je težko razumeti izven kontekstov. Zato, ker ne gre samo za izvajanje postopka, strokovnega ravnanja temveč gre za delo s srcem. Naše kolegice ob teh zahtevnih dogodkih tragičnih nesreč tako delujejo. Zato nas toliko bolj prizadenejo obtožbe, da nismo bili tam, kjer so nas najbolj potrebovali, da smo povzročali dodatne stiske, da so zaradi nas ljudje samo še bolj trpeli, da zopet nismo naredili stvari tako kot je treba...

Na društvu verjamemo, da so tako policija kot center za socialno delo, svoje delo opravili postopkovno pravilno – slednje preverjajo nadzori obeh služb, ki bodo tudi pokazali, če je bilo kaj izpuščeno pa tudi, če je potrebno kaj dopolniti. Na društvu pa želimo podpreti tisti *nevidni* del, ki ga naše kolegice na centrih za socialno delo opravijo z ljudmi in tega v postopkih ni zapisano. To je profesija socialnega dela, ki ljudem pomaga takrat, ko potrebujejo oporo in pomoč. Osveščamo, da imajo socialne delavke in socialni delavci znanje za delo in so za to zahtevno delo z ljudmi ob tragičnih nesrečah usposobljeni. Pomagamo razumeti, kako ljudje v bolečini, ko bi radi zavrteli čas nazaj, iščejo poti opore, ki bi bila hitrejša, vendar to ne gre, bolečina in žalovanje potrebujeta svoj čas. Tragične nesreče so tiste, ko rešitve ne moremo več poiskati.

Na društvu skrbimo za profesijo v praksi, da se izvaja po metodah socialnega dela. Tu skrbimo tudi za to, da so metode socialnega dela vključene v socialnovarstvene storitve. S tem namenom in s tega vidika smo med člani društvenih organov, izvršnega odbora, častnega razsodišča in nadzornega odbora, pogledali na *tragično nesrečo*. Po dostopnih informacij iz medijev, manjkajo nam informacije vključenih kolegov, ugotavljamo potrebo,

da oba instituta, tako center za socialno delo kot policija, izpopolnita svoje sodelovanje. Tu bo potrebno dopolniti protokol, ki je navadno potreben za sodelovanje med institucijami, da so informacije, ki se podajo svojcem ob tragičnih dogodkih, točne. Kako policija in center za socialno delo v primeru tragičnih nesreč sodelujeta, kako sta sodelovala v primeru te nesreče in kako naj sodelujeta v prihodnje, so ključna vprašanja. O tem moramo govoriti v strokovnih krogih, saj ni dneva, ko mediji ne poročajo o tragičnih dogodkih, socialne delavke in socialni delavci pa smo v to delo vključeni.

Glede tragične nesreče v Soči, se lahko povsem postavimo v kožo prisotnih strokovnih delavk, domnevamo, da so bile socialne delavke, in podpremo njihovo delovanje. Ob tem dogodku smo bili tudi priča, kako v javni obravnavi pride prav *ulica spletnih družabnih omrežij*, kakšno težo so si pridobila ta omrežja za oblikovanje javnega mnenja. Tu se kaže potreba, da se tudi v socialnem delu opredelimo do dileme obveščanja javnosti, ko čuvamo osebne zgodbe ljudi po eni strani, po drugi strani pa s tem vplivamo, da mediji nimajo zadostnih informacij za poročanje.

Za naše delo je pomembno obravnavati občutke *neslišnosti*, o čemer sta poročala starša v javnem pismu, in vedno znova spet, kako potrebno je *sodelovanje z mediji* tudi ob najbolj občutljivih temah, da tragični dogodek ne odzvanja kot senzacionalna zgodba. Kako nevarno je poročanje o nepreverjenih informacijah, kako informacije preveriti, ko sodelujoči navadno niso dosegljivi. S tem se soočamo tudi na društvu, ko neposrednih informacij od svojih kolegov o konkretnem dogodku ne moremo pridobiti.

Prav je, da osvetlimo ravnanja v primeru tragičnih dogodkov, da kot strokovna in širša javnost vemo, kako je poskrbljeno za ljudi, ki so umrli v tragičnih nesrečah, so tako ali drugače poškodovani, so utrpeli izgubo ali ostali sami. Svoj del naloge na društvu opravljamo tako, da pomagamo pri osvetljevanju vlog policije in centrov za socialno delo, saj so socialni delavci in socialne delavke zaposlene pri obeh institutih, predvsem za centre za socialno delo pa se nam zdi potrebno, da delujejo blizu ljudem. Zato lahko predlagamo izboljšave, vendar tudi mi moramo postopke in ravnanja v praksi dobro poznati.

Po naših izkušnjah in informacijah, ki smo jih prejeli s strani članstva, je postopek ob tragičnem dogodku predvsem *policijski* postopek – torej, ugotavljanje vzrokov nesreče, izpraševanje očividcev, potencialnih povzročiteljev, identifikacija umrle osebe in kasneje obveščanje svojcev o smrti. CSD v tem postopku sodeluje s policijo, nudi psihosocialno oporo in sodeluje pri pomoči, še zlasti takrat, ko so vključeni otroci, družina. Sporočanje smrti svojcem je v pristojnosti policije, ki lahko slednje opravi tudi s skupnim obiskom socialne delavke ali psihologinje. Otroke, kot je bilo potrebno v tej nesreči, ali druge osebe, ki so soudeležene ob tragičnem dogodku, je potrebno zavarovati pred bremenom *sporočanja slabe novice*, saj so jo doživeli sami.

V socialnem delu opravimo delo v okviru svojih pristojnosti s sodelovanjem z drugimi. Vsaka življenjska situacija in dogodek, ki zaznamuje družino, zahteva neponovljivo delo. Ko ga opravimo in vidimo razplet, lahko z refleksijo osvetlimo, kaj smo naredili prav, dobro in kaj lahko naredimo še drugače. To nas profesionalno krepi in gradi zaupanje ljudi in institucij, da v nas vidijo pomočnike ter strokovnjake in strokovnjakinje profesije socialnega dela.

V Ljubljani, 7. avgusta 2020

mag. Danica Hrovatič, predsednica DSDDS